

Маңғыстау облысының білім басқармасының Мұнайлы ауданы
бойынша білім бөлімінің «№8 «Алтын сақа» бөбекжайы»
жедел басқару құқығындағы мемлекетт коммуналдық
қазыналық кәсіпорны

"БІРТҰТАС ТӘРБИЕ"
БАҒДАРЛАМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ
БОЙЫНША 2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНА
ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНЫҢ ЖОСПАРЫ

Мұнайлы ауданы

Мақсаты: рухани-адамгершілік қасиеттерді, азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді, парасаттылық пен адалдықты дамыту арқылы қазақстандық мәдениеттің құндылықтары негізінде білім алушының үйлесімді дамыған тұлғасын қалыптастыру.

Міндеттер:

Рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу:

- * Отанға, өз халқына, оның тарихы мен мәдениетіне деген сүйіспеншілікті қалыптастыру;
- * Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге тәрбиелеу;
- * адалдықты, әділдікті, мейірімділікті, қамқорлықты, мейірімділікті және басқа да адамгершілік қасиеттерді дамыту;
- * табиғат пен қоршаған ортаға ұқыпты қарауды қалыптастыру.

Азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді дамыту:

- * өз елі үшін мақтаныш сезімін және оның жетістіктерін тәрбиелеу;
- * отбасы, қоғам және мемлекет алдындағы өз міндеттеріне саналы көзқарасты қалыптастыру;
- * өз құқықтары мен бостандықтарын, сондай-ақ басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға дайындықты дамыту;
- * әлеуметтік маңызды қызметке белсенді қатысу.

Парасаттылық пен адалдықты қалыптастыру:

- * мінез-құлық пен басқалармен қарым-қатынаста адалдық пен әділеттілікке тәрбиелеу;
- * өз іс-әрекеттері мен сөздері үшін жауапкершілікті дамыту;
- * еңбекқорлық пен өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылысты қалыптастыру;
- * біреудің еңбегі мен мүлкін құрметтеуге тәрбиелеу.

Білім алушының жеке басының үйлесімді дамуы үшін жағдай жасау:

- * әрбір білім алушыны тәрбиелеу мен оқытуға жеке көзқарасты қамтамасыз ету;
- * білім беру ортасында қолайлы психологиялық-педагогикалық климат құру;
- * ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау;
- * отбасын тәрбие процесіне тарту.

Күтілетін нәтижелер:

Бағдарламаны дәйекті және кешенді іске асыру нәтижесінде білім берудің барлық деңгейлеріндегі ұйымдар түлектерінің құндылықтары мен негізгі құзыреттерін қалыптастыру және дамыту күтіледі.

Құндылық: тәуелсіздік және патриотизм

Құзыреті: ұлттық мүдделерді ілгерілету

Құндылық: бірлік пен ынтымақтастық

Құзыреттілік: тиімді байланыс

БЕКІТЕМІН

№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы

Жедел басқару құқығындағы

МККК меңгерушісі:

Титанова М.У

2025 жыл

« Біртұтас тәрбиеге» байланысты апта сайын өтетін шараға қатысатын топтар мен жауапты мамандар тізімі				
Р/с	Күні	Шараға қатысатын топтар	Шараны өткізетін жауапты маман (лауазымы)	Шара тақырыбы
1	31.01.2025ж	Қызғалдақ МАД тобы Аққу ересек тобы	Кыстаубаева Акжаркын Бектұрсыновна (дене шынықтыру нұсқаушысы) Атабаева Нұрсауле Орынғалиевна(дефектолог)	Ұлттық ойындар арқылы ұлтжанды ұрпақ тәрбиелеу Отбасы- бақыт бесігі
2	07.02.2025ж	Қошақан МАД тобы	Ахметова Улбосын Ашимбаевна (бейнелеу пәні мұғалімі)	Қазақтың қолөнері мен мәдениеті
3	13.02.2025ж	Балдырған МАД тобы	Ермекова Жанат Базарбаевна (қазақ тілі пәні мұғалімі)	Ұлттық мұраға ұқыпты қарау
4	14.02.2025ж	Қызғалдақ МАД тобы Аққу ересек тобы	Нугиева Арухан Ертлеуовна (ән-саз пәні мұғалімі)	Қазақ ұлттық аспаптарының маңызы
5	21.02.2025ж	Жауқазын ортаңғы тобы	Орақбаева Күмісай (тәрбиеші)	Ата-ананы құрметтеу – имандылық белгісі
6	28.02.2025ж	Балдырған МАД тобы	Романова Таңнұр Күзембаевна (педагог-хореограф)	Ұлттық билер флешмоб
7	07.03.2025ж	Ботақан ересек тобы	Нұрумбетова Жанар Арыстанбековна (логопед)	Ана- өмірдің шырағы
8	14.03.2025ж	Қошақан МАД тобы	Жилкибаева Арай (тәрбиеші) Толемисова Шынар (тәрбиеші)	Амал келді- жыл келді.
9	20.03.2025ж	Балапан тобы	Тажиева Гүлшат (тәрбиеші)	Қош келдің, әз Наурыз!
	28.03.2025ж	Балдырған МАД тобы	Жылқыбаева Гүларшын (тәрбиеші)	Ұлттық тәрбие –ұлт болашағы
10	04.04.2025ж	Қызғалдақ МАД тобы	Ратова Бибиғүл (тәрбиеші) Азанқұлова Баян (тәрбиеші)	Кішіге ізет-үлкенге құрмет.

		Аққу ересек тобы		
11	11.04.2025ж	Қошақан МАД тобы	Айтбаева Альфия Шерипбаевна (дене шынықтыру нұсқаушысы)	Қазіргі заман батырлары ✓
12	18.04.2025ж	Балдырған МАД тобы	Елипбаева Сәуле (тәрбиеші)	Отбасы-бақыт бесігі ✓
13	25.04.2025ж	Қызғалдақ МАД тобы	Сариева Слұхан (тәрбиеші) Ратова Бибігүл (тәрбиеші)	Ұлттық бірлік-ел тірегі
14	02.05.2025ж	Қошақан МАД тобы	Элұбаева Базаргүл (тәрбиеші)	Бабалар мұрасын сақтау ✓
15	08.05.2025ж	Ботақан ересек тобы	Отимова Гүлнұр(тәрбиеші)	Ұлттық мұраға ұқыпты қарау
16	16.05.2025ж.	Жауқазын ортаңғы тобы	Түйешиева Таңсұлу (тәрбиеші)	Қазақ тілінің мәртебесі ✓
17	23.05.2025ж.	Қошақан МАД тобы	Кульджанова Алия(тәрбиеші)	Тіл тәрбиесі-ел тәрбиесі ✓
18	30.05.2025ж.	Жауқазын ортаңғы тобы	Елдирбаева Нұрлыгүл(тәрбиеші)	Мемлекеттік рәміздерді құрметтеу

Маңғыстау облысының білім басқармасының Мұнайлы ауданы бойынша білім бөлімінің «№8 «Алтын сақа» бөбекжайы» жедел басқару құқығындағы мемлекетт коммуналдық қазыналық кәсіпорны

Жедел басқару
30.12.24

Бес тас сайысы

Тақырыбы: «Шеберлік пен ептілік»

(Мамандар арасында)

Мұнайлы ауданы

Бес тас сайысы: «Шеберлік пен ептілік» (мамандар арасында)

Мақсаты:

- Ұлттық ойын арқылы қатысушылардың ептілігін, зейінін және логикалық ойлау қабілеттерін дамыту;
- Ұжымдық рухты нығайту және ұлттық құндылықтарды насихаттау;
- Қатысушыларға ерекше көңі күй сыйлау.

Сценарий:

I. Ұйымдастыру кезеңі

Жүргізушінің сөзі:

- Құрметті қонақтар мен қатысушылар! Бүгін біз халқымыздың баға жетпес мұрасы
- «Бес тас» ойынын мамандар арасында дәріптеп, ерекше сайыс өткізгелі отырмыз. Бұл сайыс шеберлік пен жылдамдықты ғана емес, тапқырлық пен бірлікке шақырады. Баршаңызға сәттілік тілеймін!

Командалардың таныстырылымы (3 минут):

- Әр команда өз атауын, ұранын және ерекшелігін таныстырады.
- Бағалау критерийі: шығармашылық және мазмұндылық.

II. Негізгі бөлім: Сайыс кезеңдері

1. «Классикалық бес тас»

- Әр командадан бір қатысушы ойынға шығады. Кезекпен келесі кезеңдер орындалады:

1. Бір тас – бір тасты лақтырып, қалғандарын бір-бірден жинау.
2. Екі тас – бір тасты лақтырып, жерден тастарды жұп-жұбымен жинау.
3. Үш тас – бірден үш тасты, содан кейін қалған бір тасты алу.
4. Төрт тас – төрт тасты бірден жинау.

Бағалау: Жылдамдық, дәлдік және қателіктер саны.

2. «Дәлдік пен шапшаңдық»

- Қатысушылар шеңбер ішіне тастарды бір-бірден дәлдеп, шеңбердің ішіне түсіруі қажет. Әрбір дәл тигізілген тасқа ұпай беріледі.

Бағалау: Дәлдік және шапшаңдық.

3. «Командалық эстафета»

- Командалар кезекпен қатысады. Әр қатысушы 5 тасты таяқшалардың көмегімен жинап, келесі қатысушыға береді. Уақыт есептеледі.

Бағалау: Уақыт пен командалық бірлік.

4. «Логикалық сұрақтар»

1. Сұрақ: Үш адамның бірі астанада жұмыс істейді, бірақ екі адам жұмыс істемейді. Олар қайда тұрады?

Жауап: Жердің бетінде.

2. Әр түрлі күндерде дүниеге келген, бірақ бір жылға жататын үш нәрсе қандай?

Жауап: Апта, ай, және уақыт — олар бір жылға дейін өзгеретіндер болып табылады.

3. Сұрақ: Үш адам бірге бір уақытта өтіп жатқан өзенді қалай кесіп өтеді, бірақ бірде-бір адам құламады?

Жауап: Олардың үшеуі де қайықта болды.

4. Сұрақ: Бір ағаштан бес құс ұшып кетті. Егер бір құс қайтып келмесе, ағашта қанша құс қалады?

Жауап: Ешқандай құс қалмайды, өйткені құстар ұшып кеткеннен кейін қайтып келмейді.

5. Сұрақ: Айнаға қарап тұрып, оның бейнесінде кім көрінеді?

Жауап: Айнада өз бейнеңіз көрінеді.

6. Сұрақ: Егер жерге қойылған 4 алмаға 2 адам бірдей қадам жасаса, не болады?

Жауап: Ешнәрсе болмайды, өйткені алмаларды ешкім қозғаған жоқ. Барлығы сол жерде қалатын болады.

III. Қорытынды бөлім

1. Жеңімпазды анықтау:

– Барлық кезеңдер бойынша ұпайлар есептеледі. Жеңімпаз команда анықталады.

2. Марапаттау:

– Жүлделі орын алған командаларға сыйлықтар табысталады. Барлық қатысушыларға алғыс хаттар беріледі.

3. Жүргізушінің сөзі:

– Құрметті қатысушылар, бүгін сіздер ұлттық мұрамызды дәріптеп, бірлік пен ептілік таныттыңыздар. Қазақтың мұрасы мәңгі жасасын! Баршаңызға алғысымызды білдіреміз, келесі кездескенше сау болыңыздар!

Маңғыстау облысының басқармасының Мұнайлы ауданы бойынша білім
бөлімінің «№8 «Алтын сақа» бөбекжайы жедел басқару құқығындағы
мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны

Қазақ тілі маманы Ермекова Жанат Базарбайқызының
2024-2025 оқу жылына жылдық есебі

Мұнайлы ауданы

Қазақ тілі маманының жылдық есебі
(Педагогикалық кеңеске арналған ақпарат)

Маман: Ермакова Жанат

Мекеме: №8 «Алтын сақа» МКҚК бөбекжайы

Күні: 30.05.2025ж

«Балдырған», «Қошақан», «Қызғалдақ» МА топтары
«Аққу», «Ботақан», «Қарлығаш» ересек топтары.

I. Жыл бойғы жұмыс нәтижелері

2024–2025 оқу жылында қазақ тілі маманы ретінде мынадай оң нәтижелерге қол жеткізілді:

Балалардың тілді меңгеру деңгейі артты:

- Сөздік қоры 20–25%-ға кеңейді.
- Сөйлеу мәдениеті мен байланыстырып сөйлеу дағдылары қалыптаса бастады.
- Өлең, тақпақ, жаңылтпаш жаттау арқылы есте сақтау қабілеттері дамыды.

Әдіс-тәсілдердің тиімді қолданылуы:

- Ойын технологиясы, интерактивті әдістер, көрнекі құралдар қолданылды.
- Мультимедиялық материалдар арқылы балалардың қызығушылығы артты.

Жас ерекшеліктеріне бейімделген жұмыстар:

- Ұсақ моториканы дамытуға арналған тапсырмалар енгізілді.
- Мнемотехникалық әдістер арқылы есте сақтау қабілеті жақсарды.

Ата-аналармен жұмыс:

- Үйде тілді қолдану бойынша кеңестер берілді.
- Ашық сабақтарға ата-аналар тартылып, тиімді байланыс орнатылды.

II. «Біртұтас тәрбие» жобасы аясындағы іс-шаралар

Тәрбие сағаттары:

- «Тіл – ұлттың жаны» атты сабақ.

- «Қазақтың салт-дәстүрлері» тақырыбында тәрбиелік іс-шаралар өтті. Бұл шаралардың барлығына балабақша мамандары және тәрбиешілерімен бірлестікте өткізілді. Шараны өткізуге белгіленген мамандар берілген тапсырманы жауапкершілікпен орындады.

Ұлттық құндылықтарға арналған мерекелер:

- Наурыз, Тілдер күні күні сияқты мерекелерде көріністер, тақпақтар, сахналық қойылымдар ұйымдастырылды.
- Қазақ ертегілерінен көріністер сахналанды.

Патриоттық тәрбие:

- «Мен – өз Отанымның патриотымын» фотокөрмесі.
- Ту, Елтаңба, Әнұран туралы түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

III. Қорытынды

Жыл бойы балалардың мемлекеттік тілге деген қызығушылығы артып, қазақ тілін меңгеру деңгейі айтарлықтай көтерілді.

«Біртұтас тәрбие» жобасы аясында ұйымдастырылған шаралар арқылы балалардың ұлттық сана-сезімі қалыптасып, тәрбие мен тіл үйрету өзара тығыз байланыста жүргізілді.

Келесі оқу жылында бұл бағыттағы жұмыс жалғасын табады.

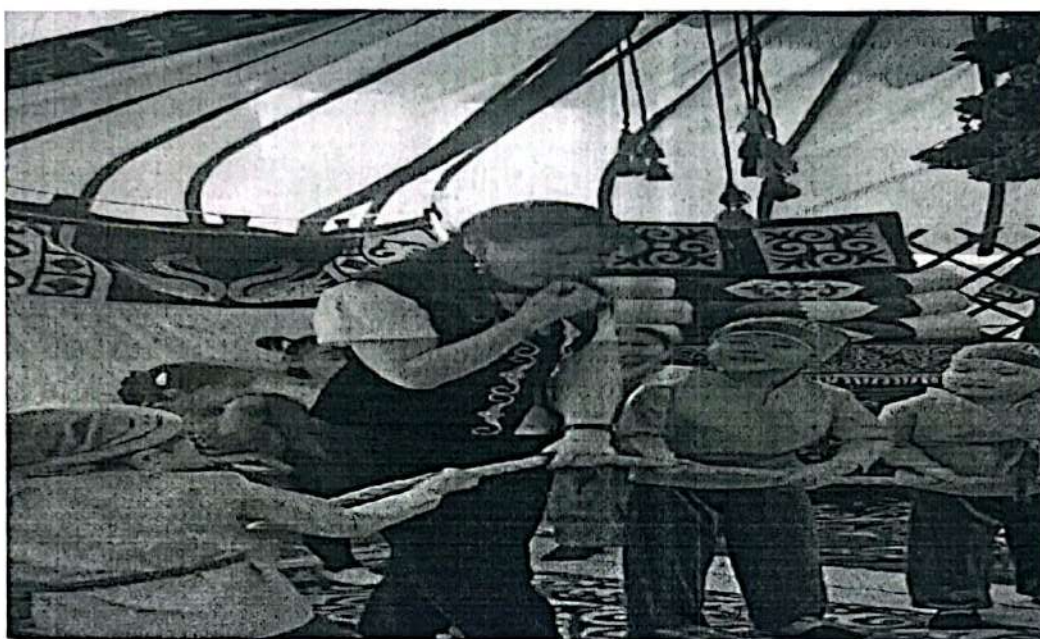
Құрметпен:

Қазақ тілі маманы __Ермекова Жанат

«Бекітемін»
«№8 «Ұлттық сақа» бөбекжайы МКҚК
директоры М.У.Титанова

«Ұлттық ойындар арқылы ұлтжанды ұрпақ тәрбиелеу»

Дене шынықтыру маманы: Қыстаубаева А.Б.

07.02.2005ж.

Тақырып: Ұлттық ойындар арқылы ұлтжанды ұрпақ тәрбиелеу.

Мақсаты: Ұлттық спорт ойындарын насихаттау арқылы жастардың денсаулығын нығайту, ұлттық құндылықтарға деген сүйіспеншілігін арттыру, ұлтжандылыққа, батылдыққа және әділдікке тәрбиелеу.

1. Кіріспе бөлім

2. Шараның ашылуы: Мемлекеттік әнұран орындалады.

Ұлттық ойындардың маңызы туралы қысқаша баяндама.

2. Негізгі бөлім – Ұлттық ойын түрлері бойынша жарыстар

1-ойын: Сақина салмақ

Мақсаты: Ойыншылардың зейінін, байқампаздығын, шапшаңдығын арттыру.

Өткізілуі: Ойыншылар шеңбер құрып отырады. Бір адам қолында сақинамен шеңбер айналып өтеді. Сақинаны білдірмей біреуге салады. Музыка тоқтағанда сақина кімде екенін табу қажет.

Ұлтжандылық мәні: Бірлік, ынтымақ, ұлттық дәстүрге бейімделу.

2-ойын: Қол күрес .

Мақсаты: Қатысушылардың күшін, төзімділігін сынау.

Өткізілуі: Белгілі ережелер бойынша жұптасып, қол күрестіру.

Ұлтжандылық мәні: Батырлыққа, намыстылыққа баулу.

3-ойын: Асық ату.

Мақсаты: Дәлдікке, ептілікке үйрету.

Өткізілуі: Арнайы сызықтан асық атып, белгіленген нысаналарды дәл көздеу.

Ұлтжандылық мәні: Ұлттық мұраға деген қызығушылықты арттыру.

4-ойын: Арқан тарту.

Мақсаты: Командалық рухты, күштілік пен бірлікті дамыту.

Өткізілуі: 2 команда бір-біріне қарсы арқан тартады.

Ұлтжандылық мәні: Ынтымақ, күш бірлігі – ел бірлігінің негізі.

3. Қорытынды бөлім

Жеңімпаздарды марапаттау (мақтау қағаздары, сыйлықтар).

Бекітемін

«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» МККК
директоры У. М Титанова

**Тақырыбы: «Қазақтың қол өнері мен
мәдениеті»**

Әдіскер: К.Н.Ыбрай.

Тәрбиешілер: Ахметова У

Күні: 07.02.2025ж

Қазақ ұлттық мәдениетінің ең байырғы, аса құнды салаларының бірі - қолөнері, оның ішінде ою өрнек болып табылады. Ою өрнектер әсемдікпен, сәнділіктің белгісі ғана емес, сонымен бірге халықтың арман- ойының, тілек мүддесінің нышаны, осы тұрғыдан алып қарағанда ою өрнектің мазмұндылық ерекшеліктері сан алуан. Бүгінгі ұрпақ өзінің ұлттық сезімдерін, өнерін жоғалтпауы қажет. Өнер адамға жақсы әсер ететін және оны тәрбиелейтін нәзік дүние. Оның құндылығы орасан зор. Сонау жазу-сызу шыға қоймаған ерте заманда адам өз ойын тасқа, сүйекке, ағашқа ойып, қашап түсіріп отырған. Қазіргі қолөнер саласындағы «сүйек ою өнері», «ағаш ою өнері» деген сөздер сол ерте заманда қалыптасқан ұғымдар. Қолөнердің сала-саласында кең қолданылып келген, өнердің өте көне әрі күрделі түрі- ою-өрнек өнері. Қазақтың қол тума сәндік өнерінің барлық түрлеріне де оюлар мен өрнектер алғашқы элемент ретінде қолданылады. Ою мен өрнек қолөнер бұйымдарының тұтынушылық және эстетикалық мәнін аша түседі. Сондықтан да қолөнер заттарының әр қайсысындағы оюлау мен өрнектеуге, әшекейлеуге жіті зер сала білу керек. Бір кезде тасқа, ағашқа, сүйекке түсірілген ою-таңбалар келе-келе киізге, алаша, кілем тағы басқа заттарға салынатын болған. Ол белгі таңбалар арқылы халық белгілі бір ұғым түсініктерді аңғартып, біліп отырған. Бұдан ою-өрнек белгі таңбалары өмір қажетінен туғанын байқауға болады. Мысалы, қазақ халқының ерте кезден бергі әдет-ғұрп салты бойынша, бөтен жерге, алыс ауылға күйеуге ұзатылған қыз баланың белгілі бір уақыттан кейін төркін жағына сәлемдеме жіберуі тиіс екен. Сәлемдемеде жас келіншек өзінің күйеуге шыққаннан кейінгі тұрмыс жағдайын ою-өрнекпен бейнелеп жіберуі шарт болған. Қазақтың ұлттық ою-өрнектері мен оның атаулары көп. Ою-өрнек тарихына ой жіберсек, көп мағлұмат аламыз, даму кезеңдерін байқаймыз, уақыт өткен сайын жетіле бергенін көреміз. Сонымен, ою-өрнек дегеніміз геометриялық және бейнелеу элементтерінің жүйелі ырғақпен қайталанып, үйлесімді құрылуы.

Ою - өрнек элементтері

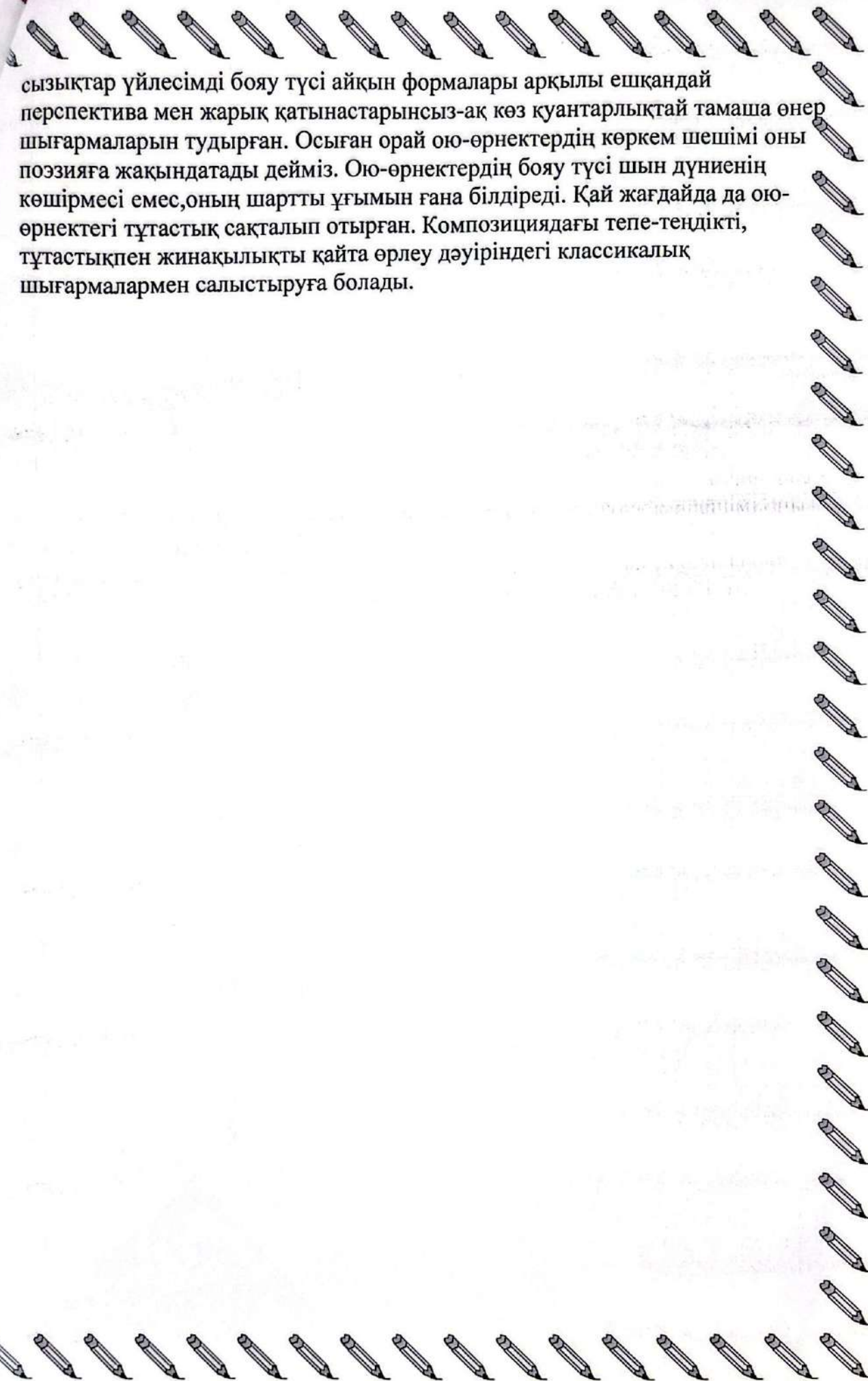
Негізгі өрнек түрлерінен бөлек қазақ шеберлері көп қолданатын ою-өрнек элементтерінің мынадай атаулары бар:

«Қошқар мүйіз», «Түйе табан», «Бота мойын», «Тұмарша», «Қаз мойын», «Құс қанаты», «Таусылмас», «Төрт құлақ», «Толқын» т.б.

Халқымыздың бізге жеткен ою – өрнек үлгілері бай мұра, сарқылмас қазына.

Ою-өрнек - тұрмыста бір бұйымның бетін әшекейлеу үшін қолданылатын нақыш, өрнек. Заттың бетін өрнектеу үшін ісмерлер әртүрлі тәсілді қолданады. Олар: оймыштау, бедерлеу, шеку, қашау, тісеу, құрау тәрізді әрекеттер арқылы жүзеге асады. Әр өрнек белгілі бір бөлшектен (элемент) құралады. Ғалымдар ою-өрнектердің 200-дей түрін анықтады. Біз халық арасында көп тараған мүйіз тектес ою өрнектерді сөз етпекпіз. Ою-

өрнектердің бұл тобын қазақ халқының ою-өрнектерінің төркіні десекте болады. Өйткені, барлық жаңа буындар осының негізінде жасалып, тек атаулары өзгеріп отырған. Мысалы: қошқар мүйіз, арқар мүйіз, бұғы мүйіз, қырық мүйіз, қос мүйіз, сыңар мүйіз, төрт құлақ, түйе табан, сыңар өкше, қос алқа, құс қанаты, қаз табан, т.б. ою-өрнектердің негізгі арқауы. Осы элементтерден ою-өрнек композициясы жасалады. Қазақ оюларының мазмұны мал өсірумен аңшылықты, жер-су, көшіп-қону көріністерін, күнделікті өмірде кездесетін әр түрлі заттардың сыртқы бейнесін аңғартады және бәрінде де мүйіз оюы үнемі араласып отырады. Әрбір оюшы ою-өрнек жасап, оған ат беріп, оны тұрмыста қолданған. Сондықтан қазақтың ұлттық ою-өрнектерінің ең басты мәнері, ең көп түрі және әр түрлі мәндер жасауда жиі қолданылатын мүйіз тектес оюлар. Ғалымдардың анықтауынша, ол ежелгі өрнек, сондықтан онда көбінесе мал шаруашылығы мен көшпелі өмір салты бейнеленген. Мүйіз тектес ою-өрнектер кейде өте ұсақ, кейде өте ірі болып келеді. Ұсақ зергерлік, кесте тігу, ағаш, сүйек, мүйіз ұқсату сияқты нәзік істерге қолданылса, ірісі кілем, алаша, терме алаша, текемет, сырмақ, ши орау, қоржын, киім-кешек, құрылысқа қолданылады. Халық шеберлері мүйіз өрнегінен сан қилы мәнерлермен құбылта, бір элементке екінші, үшінші элементтерді қосып, толықтырады да құлпырған әдемі де мазмұнды композиция жасайды. Мұндай мүйіз тектес ою-өрнектер тізбегін Қазақстан Республикасы Ғылым академиясы үйінің ішкі тіреулерінің төбесімен жалғасқан жерінен көруге болады. Мүйіз тектес ою-өрнектерді бұрын-соңды зерттеуші ғалымдардың барлығы бұл өрнектердің негізі қойдың, арқардың, ешкінің, сиырдың, бұланнның, бұғының, қодастың, еліктің мүйіздерін бейнелеуден шыққан деп түйеді. Шеберлер жаңа ою-өрнектерін тұрмыс-тіршілігіне, өз дәуіріндегі заман ағымына қарай лайықтап отырған. Мысалы, халқымыздың көне бұйымдарындағы ою-өрнектер сәнділігімен қатар сол бұйымдардың жеңіл, әрі берік болу жағын қарастырған. Оның үстіне әрбір жануар мен заттың өз бойында қасиеттеріне қарай тақырыптық мағынасы композициясы, симметриясымен асимметриясы, колоритімен ритмі, сондай-ақ оған арналған философиялық мәні де байқалады. Композиция дегеніміз латынның ою-өрнекті бір заттың бетіне реттеп орналастыру деген сөзі. Мысалы ою-өрнек кесеге салынатын болса, ол үлкен де, кіші де болмай, асқан дәлдікпен жарасым табу керек. Жалпы қазақ халқының оюлары Орта өрнектерімен салыстырғанда композиция қарапайымдылығымен, бояу түсінің ұстамдылығымен, формаларымен ерекшеленеді. Ою-өрнек арқылы халық шеберлері өз ойларын, көңіл күйін жеткізіп отырған. Жаңа ғана атап өткен элементтер ою-өрнектің көркем тілін құрайды. Оның көркем тілі бейнелеу өнеріндегідей бояу түсіне, олардың үндестігіне, сызықтар ырғағына, жарық қатынасына байланысты. Сол секілді ою-өрнектер басты элементтерінің бірі-бояу түсінің де орналасу реті бар. Бояу түстері ырғақты үндестігімен әуенді үйлесіміне байланысты бейнелеу өнеріне жақындайды деп айтуымызға болады. Әр бояу түстерінің үйлесімді шешімдерінен көшпелілердің өмір туралы түсінігі әлеуметтік және ұлттық ерекшеліктері, олардың қуаныштары мен күйініштері көрінеді. Халық шеберлері ырғақты

A decorative border of small, stylized pencil icons surrounds the text and the lower half of the page. The pencils are arranged in a rectangular frame, with some additional pencils scattered along the top and bottom edges.

сызықтар үйлесімді бояу түсі айқын формалары арқылы ешқандай перспектива мен жарық қатынастарынсыз-ақ көз қуантарлықтай тамаша өнер шығармаларын тудырған. Осыған орай ою-өрнектердің көркем шешімі оны поэзияға жақындатады дейміз. Ою-өрнектердің бояу түсі шын дүниенің көшірмесі емес, оның шартты ұғымын ғана білдіреді. Қай жағдайда да ою-өрнектегі тұтастық сақталып отырған. Композициядағы тепе-теңдікті, тұтастықпен жинақылықты қайта өрлеу дәуіріндегі классикалық шығармалармен салыстыруға болады.

«Тексерілді»

Алтын сақа бөбекжайы МКҚК

М.Ү.Титанова

«Шығармашылық»

Ұйымдастырылған іс – әрекет: Музыка

Тақырыбы: «Қазақ ұлттық аспаптарының маңызы»

Ән-саз жетекшісі: Нугиева А.Е.

Білім беру дағдысы : «Шығармашылық»

Ұйымдастырылған іс әрекет: Музыка

Тақырыбы: «Қазақ ұлттық аспаптарының маңызы»

Ән- саз жетекші: Нугиева Арухан Ертлеуовна

14.02.2025ж.

Мақсаты: Балаларға қазақ халқының ұлттық музыкалық аспаптары туралы түсінік беру, аспаптармен таныстыру.

Ұлттық аспаптарды бір бірінен ажырата білуге үйрету . Музыкаға қызығушылықтарын арттырып ,ұлттық мәдениетке құрмет сезімін қалыптастыру.

«Қазақ халқының ұлттық аспаптары» бейнеролик.

Қазақтың ұлттық аспаптары – халқымыздың мәдениеті мен рухани мұрасының ажырамас бөлігі. Олар қазақ халқының тарихын , тұрмыс-салтын, әдет ғұрыптарын бейнелейді және ұлттық өнердің дамуына ықпал етеді.

Қазақтың дәстүрлі аспаптары ғасырлар бойы сақталып ,ата-бабаларымыздың өмір салты мен дүниетаным жеткізуші құрал болды.Домбыра, қобыз , сазсырнай сияқты аспаптар – халқымыздың өткеннің шертетін жәдігерлер.

Домбыра мен қобызда ойнау адамның эстетикалық талғамын ,патриоттық сезімін дамытады.Күй өнері арқылы жастарға ұлттық рух пен салт-дәстүрді сіңіруге болады.Қазақ ұлттық аспаптары мен күй өнері бүгінде әлемдік сахнада танымдылыққа ие.Көптеген қазақ музыканттары ұлттық аспаптарда ойнап,халықаралық деңгейде өнер көрсетуде.

Балалар залға марш әуенмен кіреді.

Муз. жетекші:

Салем ,салем ,балақай
Салеметсизбе апай
Алақанды соғайық , ия, ия,ия
Қолымызды бұлғайық ,ия, ия ,ия
Көңілді біз болайық ия,ия, ия.

Жұмбақ жасыру:

Ұзын мойын екі шек,
Қатар – қатар тепкішек

Басып қалсаң бір бірлеп
Күй шығады күмбірлеп.

Балалар, Бұл жұмбақ қандай музыкалық аспап туралы? (Домбыра)

Муз.жетекші: Бүгінгі іс әрекетіміз не жайында болады деп ойлайсыз?

Балалар; Аспаптар туралы

Муз.жетекші: Балалар, бұл қандай аспап?

Балалар: Домбыра

Муз.жетекші: Домбыра қай халықтың аспабы? Оның құрылысы қандай? Домбыра, аспаптардың қай түріне жатады? Домбырада ойнаған туындыны, қалай атаймыз? Ал шертіп ойнаған адамды, қалай атаймыз?

Балалар: Күйші.

- Біз домбырадан басқа да аспаптарды білеміз ғой? (иә)

Ұлттық аспаптар туралы жалпы түсінік беру.

Домбыра – қазақтың ұлттық аспабы. Қос ішекті шертіп ойнайтын музыкалық аспап. Бұл аспапты халық арасынан шыққан небір шеберлер ерекше әсемдеп, шешен сөйлеуге тырысқан.

Қобыз – Ысқыспен ойналатын, қос ішекті ескі музыкалық аспап. Халық арасындағы аңыздарға қарағанда, бұл қобыздың пайда болуы сегізінші ғасырда өмір сүрген, күй атасы Қорқыттың есімімен тығыз байланысты.

Жетіген – жеті ішекті шертіп ойнайтын музыкалық көне аспаптардың бірі.

Бұрауы жоқ. Сондықтан оны, құлақ күйі жеті асықты ілгерілі – киінді орналастыру арқылы келтіреді. Шанағы тұтас ағаштан ойылып жасалады.

Сыбызғы – үрлеп ойнайтын ескі музыкалық аспап. Бармақ басатын үш тетігі бар. Сыбызғы аспабының үні самал желдей майда, үні жұмсақ, ерекше әсерлі. Сыбызғы негізінен ағаштан және қурайдан жасалады.

Муз.жетекші:

- Композитор Н. Тілендиевтің «Ата толғауы»күйін ұнтаспа арқылы тыңдату.

Муз.жетекші:

- Күйді тыңдай отырып, қандай таныс аспаптардың үнін естідіндер?(домбыра, қобыз, сыбызғы т.

Музыкалық дидактикалық ойын:

«Аспапты дыбысынан ажырат»

Ойын ережесі: Ұнтаспа арқылы аспаптар үні беріледі (балалар қимылмен көрсетеді)

Домбыра – Домбыра аспабында қалай ойнайды? (Шертіп) Ендеше шертпелі

аспап

Қобыз – Қобызды қалай ойнайды? (Ысып) Ендеше ыспалы аспап

Жетіген – Жетіген аспабында қалай ойнайды? (Шертіп) Жетіген шертпелі аспап

Сыбызғы – Сыбызғы аспабында қалай ойнайды? (Үрлеп) Үрмелі аспап

Ойын : «Аспаптарды құрастыру»

Ойынның шарты: Тақтаға ұлттық аспаптардың суреттерімен қатар әр түрлі суреттер ілінеді. Балалар сол суреттердің ішіндегі ұлттық аспаптардан басқа суреттерді алып тастаулары керек.

Балалар: Біз қандай ұлттық аспаптармен таныстық.

- Домбра, жетіген , сазсырнай , қобыз,дауылпаз.

- Сендерге ұйымдастырылған іс әрекетіміз ұнады ма?

- Жарайды, ендеше жақсы көңіл - күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетімізді аяқтаймыз. Сау болыңыздар

(Марш екенімен залды айналып шығу)

Бекітемін
№8 «Алтынсақ» бөбекжайы МКҚК
Директоры *М.У. Титанова* Титанова М.У.

«Ұлттық билер – халық мұрасы»

Флешмоб түрінде ұйымдастырылған ашық оқу іс-әрекет.

Хореограф: Романова Т.К.

2025ж

Тақырыбы: «Ұлттық билер – халық мұрасы»

Мақсаты:

1. Балаларға қазақ халқының ұлттық билерінің маңыздылығын түсіндіру.
2. Балалардың ұлттық би қимылдарын үйрену және оларды флешмоб түрінде көрсету дағдыларын дамыту.
3. Балалар арасында қазақ мәдениетіне деген сүйіспеншілікті арттыру.

Күтілетін нәтиже:

1. Балалар ұлттық билермен танысып, олардың қимылдарын қайталауға дағдыланады.
2. Балалар ұжымда жұмыс істей отырып, өз өнерін көрсетуге сенімді болады.
3. Ұлттық өнерді бағалауға, мақтан тұтуға үйренеді.

Оқу іс-әрекет түрі:

Флешмоб түрінде өтетін ашық сабақ.

Құралдар мен материалдар:

- Музыка аппаратурасы (динамикалар, микрофон)
- Ұлттық киімдер (қажет болса)
- Декорациялар, ұлттық элементтер (плакаттар, киіз үй суреттері, қазақтың ұлттық ою-өрнектері)
- Суреттер мен видеолар (қазақтың ұлттық билерінің тарихы туралы)

Барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі (5 минут)

- Балалармен амандасу, көңіл-күйлерін сұрау.
- Сабақтың тақырыбын және мақсатын таныстыру: «Бүгін біз қазақтың ұлттық билерін үйренеміз және соларды бірігіп флешмоб ретінде көрсетеміз!»

Жетекшінің сөзі:

«Құрметті балалар, бүгін біз ұлттық билерімізді үйреніп, оларды флешмоб ретінде билеп, барлығымыз бірге қазақ халқының мәдени мұрасын көрсетеміз. Билер – біздің тарихымыз, біздің дәстүріміз!»

2. Таныстыру және түсінік (7 минут)

- Ұлттық билер туралы қысқаша әңгімелеу:
«Ұлттық билер біздің халықтың ішкі дүниесін, көңіл-күйін білдіреді. Мысалы, **Қаражорға** биі – бұл батырлықтың, ерліктің белгісі. Ал **Шашу** биі – бұл қуаныш пен бақытты білдіретін би.»
- Қазақтың ұлттық билерінің ерекшеліктерін түсіндіру:
«Ұлттық би – ол денені жұмсарту, үйлесімді қимылдар мен музыка арқылы адамдардың көңіл-күйін білдіру. Әр би өз тарихы мен мазмұны бар.»
- Суреттер мен видеолар арқылы билердің қимылдарын көрсету.

3. Жаттығу кезеңі (10 минут)

- Балаларды бірнеше топқа бөліп, әр топқа бір ұлттық биді үйрету.

Ұлттық билердің түрлері:

- **Қаражорға** (жылдам әрі көңілді би)
- **Шашу** (жеңіл, ырғақты, қуанышты)

Жаттықтыру:

- **Қаражорға** биін үйрету:
 - Алдымен мұғалім балаларға қадамдарды жеке көрсетеді (алға, артқа, оңға, солға қозғалу).
 - Балалар мұғалімді қайталап, билеу қимылдарын жаттықтырады.
- **Шашу** биі:
 - Мұғалім балаларға жеңіл қимылдар (қолды жоғары көтеріп, шеңбер жасап жүріп) көрсетеді.
 - Балалар осы қимылдарды жаттап, бірге қайталайды.

4. Флешмобқа дайындық (10 минут)

- Балалар жаттығу кезінде үйренген қимылдарын біріктіріп, флешмобқа дайындалады.
- Әр топ өз билерін бірнеше рет орындап, бір уақытта орындауға дайын болады.

Қадамдар:

1. Әр топтың билерін біріктіру.
2. Билердің арасындағы ырғақты үйлестіру.
3. Барлық балалар бірлесе отырып, үлкен флешмоб жасауға дайындалады.

5. Флешмобты орындау (10 минут)

- Барлық балалар флешмобты орындау үшін сахнада немесе залда топ болып тұрады.
- Бірінші топ **Қаражорға** биін билейді, содан кейін **Шашу** биін барлық балалар бірге орындайды.
- Музыкамен үйлесімді түрде бір уақытта барлық қимылдар орындалады.

Жетекшінің сөзі:

«Міне, балалар! Біз бүгін қазақтың ұлттық билерін флешмоб түрінде көрсетіп, халқымыздың мәдени мұрасын дәріптедік. Әрқайсыңыз керемет өнер көрсеттіңіздер!»

6. Қорытынды (5 минут)

- Флешмобты орындап болған соң, балаларға мақтау сөздер айтылып, олардың қандай сезімде болғандары сұралады.

Жетекшінің сөзі:

«Бүгінгі сабағымыз өте қызықты болды! Біз өз халқымыздың мәдениетін танып, би арқылы қуанышымызды, бақытты білдірдік. Әрқайсымыз өзіміздің ұлттық мұрамызды мақтан тұтуымыз керек!»

- Балалардан сабақты қалай өткені туралы пікірлерін сұрау:
«Сіздер үшін флешмобты орындау қандай болды?»
«Қай би сіздерге ерекше ұнады?»

7. Үй тапсырмасы (3 минут)

- Балаларға үйде тағы бір ұлттық бидің қимылдарын көріп, келесі сабақта көрсетуді сұрау.
- Қазақтың ұлттық биін көрсету немесе оның тарихы туралы қысқаша әңгіме жазу тапсырмасы беріледі.

Қортынды:

- Оқу іс-әрекет соңында барлық балаларға ұжымдық мақтау айтылып, кезекті сабақтарға қатысуға ынталандырылады.
- Флешмоб аяқталған соң, балаларға қуаныш сыйлау мақсатында оларға тәттілер берілді..

«Бекітемін»
«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» МКҚК
директоры У. М. Титанова.

Бір тұтас тәрбие аясында өткізілген
«Амал келді- жыл келді»
тақырыбында өткізілген шара.
МАД«Қошақан» тобы.

Өткізген: Толемисова Ш
Джилкибаева А.
14.03.2025ж.

Амал келді- жыл келді.

Көрісу күні – бұл қазақ халқының дәстүрлі мейрамдарының бірі, әсіресе Наурыз мерекесімен байланысты. Бұл күн адамдардың бір-біріне деген сыйластығы мен достығын арттырып, өткен жылғы өкпе-реніштерді ұмыттырып, жақсылыққа, береке-бірлікке ұмтылуға шақырады.

14 наурыз – Көрісу күні. Көрісу – жаңа жыл, жаңа өмір, жаңа күн. Көрісу күнін Наурыз мейрамының бастауы деп айтуға болады. Бұл күні таң атысымен халық қыстан аман-есен шыққанына, көктемге аяқ басып, туыс-туған, көрші-көлеңмен жүздескеніне қуанып, қол алысып, төс қағысады. Бір-біріне деген араздық, өкпе-ренішті ұмытып, амандық тілейді. Көрісу мерекесін асыға күтіп отырған әрбір отбасы алдын ала дайындалып қойған дастарханын жаяды. Отбасының кішілері үлкендеріне қос қолын беріп, көрісіп шығады. Үлкендер кішілерге ақ батасын береді, жақсы тілек тілеседі. Бір-біріне «Бір жасыңмен!» дейді. Ол «Бір жасқа есеюіңмен! Осы жылға аман - есен жетуіңмен!» дегенді білдіреді. Бұл күні бүкіл жұрт шат-шадыман, көтеріңкі көңіл күйде болады.

Татулықтың, сыйластықтың белгісі 14 – наурыз «Амал» немесе «Көрісу» күні – қазақ халқының ертеден келе жатқан салт-дәстүрі. Бұл – елдің ырыс-ынтымағын арттыратын айрықша мейрам.

Көрісу – тек адамдардың бір-біріне амандасып, жақсылық тілейтін қауышу мерекесі ғана емес, сондай-ақ, жасы үлкендерге ізет көрсетіп, ілтипат білдіретін дәстүрлі көрініс. Өйткені, көрісу салты бір күннің аясымен шектеліп қалмайды, жыл бойы жалғаса береді.

Ай бойы үзілмей жылға ұласатын бұл мерекеде үлкен-кіші ағайын сәлем берісіп, бір-біріне ренжіскен адамдар болса міндетті түрде кешірім сұрап, өкпе реніштерін ұмытып, амандық-саулық сұрасып көрісіп, өзара «Жаңа жыл құтты болсын!», «Ұлыс оң, ақ мол болсын!», «Амалдан амалға жете берейік» деп құт береке тілеседі.

Амал мерекесі құтты болсын!

«Бекітемін»

№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы МКҚК

директоры У. М. Титанова

«Біртұтас тәрбие шарасы»

Тақырыбы: «Қош келдің, әз Наурыз!»

Тәрбиеші: Тажиева Гулшат.

"Қош келдіңіз, Өз-Наурыз!"

Мақсаты: Балабақша бүлдіршіндеріне Наурыз мейрамының мән-маңызын түсіндіру, ұлттық салт-дәстүрді құрметтеуге баулу, көркем сөйлеу мәдениетін дамыту.

Кіріспе

Қош келдің, өз-Наурыз!

Наурыз — түркі халықтарының Жаңа жылы, көктем мен жаңарудың мейрамы. Ол күн мен түннің тенелген күні — 22 наурызда аталып өтеді. Бұл күнде халық бір-біріне ізгі тілектер айтып, реніштерін кешіріп, ұлттық тағамдар әзірлейді. "Наурыз көже" пісіріліп, дастархан жайылады. Адамдар ұлттық киім киіп, ойындар ойнап, салт-дәстүрлерді жаңғыртады. "Қош келдің, өз-Наурыз!" — бұл Наурыз мейрамын қуанышпен қарсы алу сөздері. Бұл — береке мен бірліктің, татулық пен жаңа өмірдің бастауы. Сахна ұлттық нақышта безендірілген. Киіз үй макеті, дастархан, ұлттық киімдегі кейіпкерлер.

Үлкендер болып, қонаққа бару.

Наурыз келді, жыл келді,

Құт-береке тіл келді.

Төрімізге күн келді,

Берекелі бұл мейрам —

Ұлыс күн мен жыр келді!

Салт-дәстүр көріністері

Наурыз көже пісіру көрінісі

Тұсаукесер дәстүрі

Бата беру

Ақсақал: Ұлыс оң болсын, ақ мол болсын!

Қайда барсаң жол болсын!

Бақытты бол, берекелі бол!

Ойындар мен жарыстар

Арқан тартыс

Ханталапай

5 -тас ойыны

Көңілді сұрақ-жауаптар

«Бекітемін»

«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» МКҚК

 директоры У. М. Титанова.

Біртұтас тәрбие аясында өткізілген
«Ұлттық тәрбие – ұлт болашағы»
тақырыбында өткізілген іс-шара.

«Балдырған» тобы.

Өткізген: Дәжилкибаева Г.

28.03.2025ж.

Тақырыбы: Қазағымның ұлттық құндылықтары

Мақсаты: Болашақ қазақ халқының ұрпақтарына еліміздің ұлттық құндылықтарын санасына сіңіру.

Бала тәрбиесі дәстүрлерінің өзекті негіздері: тілі мен діні, тарихы мен салт-дәстүрі, рухани-мәдениетке тәрбелей отыра күнделікті өмірде қолдануға баулу.

Ұлттық рухының кемелдене түсіп, туған халқына қызмет ету бағытындағы парыздылық қасиетінің қалыптасуына бағдар беру.

Іс-әрекеттің түрі: өнеге сабағы

Көрнекілігі: бейне материалдар, слайдтар

Әдіс – тәсілдері: бейне әдіс, сұрақ – жауап, сахналық көрініс.

Барысы:

1) Ұйымдастыру кезеңі:

1) Амандасу, түгелдеу, топқа бөлу.

2) Шаттық шеңбері

Текшелер арқылы домбыра және қобыз болып 2 топқа бөліну. (Топ басшысын сайлау, топты қоғау)

-Балалар, қалай ойлайсындар ұлттық құндылықтар дегеніміз не?

-Бір ұлтты екінші ұлттан ерекшелеп тұратын не?

-Дұрыс айтасындар, балалар әр ұлттың өзінің ұлттық құндылықтары болады. Бір ұлтты екіншілерінен ерекшелендіріп тұратыны оның: тілі, ертегілері, мақал-мәтелдері, лиро-эпостық және батырлар жырлары, әдет-ғұрпы, салт-санасы, менталитеті, мәдениеті, өнері, тағамдары, ұлттық қолөнері, тұрмыстық бұйымдары, ұлттық ойындары, т.б. өзгелерге ұқсамайтын қасиеттері. Осылардың бәрі – ұлттық құндылықтарға жатады.

Ұлттық құндылықтарды әр ұлттың ата-бабалары өздерінің өмір сүру салтына байланысты шығарып, пайдаланып, дамытып ұрпақтарына мұра етіп қалдырып отырған. Сондықтан ұлттық құндылықтар сол ұлттың меншігі болып есептеледі. Оны әр ұлттың ұрпақтары сақтап, заманына қарай дамытып отырулары керек. Егер халық өздерінің ұлттық құндылықтарын жоғалтып алса, ол халық – «ұлт» деп саналмайды. Сондықтан әр ұлт өздерінің ұлттық құндылықтарын сақтауға тырысады, әрі қорғайды.

Мысалы, қазақ халқының ұлттық ойындарының біреуі – асық ойыны. (слайд)

Асық ойнау: баланың ойлау қабілетін дамытады, адамдармен тез тіл табыса білуге үйретеді, денені шынықтырады, қан айналымы мен тыныс алу мүшелерінің жұмысын жақсартады, баланың көзі қашықтықтан көруге дағдыланады, мергендікке баулиды, бойдың жылдам өсуіне көмектеседі, таза ауада тері жасушалары ашылып, ағза тынығады. Ал, қазақтың ұлттық бұйымы бесіктің пайдасын өмірдің өзі дәлелдеп, осы уақытқа дейін жетіп отыр. Баланың таза болуы, ұйқысының тыныш болуы өз алдына, баланың ана құрсағынан жарық дүниеге келген соң табиғи өсуіне әсер етеді. Жапонның әйгілі медицина ғалымы Гау Шияу Иде Илаң қазіргі заманғы озық аспаптарды қолдана отырып зерттеу жүргізген. Оның зерттеуі бойынша «сәби өмір есігін ашпас бұрын, ана құрсағында жүріп тербеліске түседі. Алайда өмір есігін ашқан соң жарық дүниеге бірден үйлесе алмайды. Сондықтан оны ана құрсағындағыдай әлдилеп, тербетіп отыру керек» деген қорытынды жасайды. Міне, қазақ халқының ұлылығы, осы процестерді өзінің өміріне пайдаланып, бала жарық дүниеге бейімделгенше, бесікке бөлеп, тербетіп отырған.

Сергіту сәті (видеоролик)

Іс-әрекетті бекіту (слайд)

-Балалар, суреттен тағы қандай қазақтың ұлттық ойын түрлерін көріп тұрсындар

-Мына аспаптардың аттарын атаңдар

«Кім жылдам» ойыны.

Ойынның шарты: 2 топ нұсқаушы көрсеткен әріптерден басталатын мақал-мәтел айтып жарысады.

Қорытынды.

Қазіргі ұрпақтың, ХХІ ғасырдағы қазақ ұрпағының міндеті – экономикамызды дамыта отырып, ұлттық құндылығымызды қорғап, дамытып, сақтай отырып әлемдік қауымдастыққа кірігу. Егер ұлттық құндылығымызды сақтай алмасақ жаһандануға жұтылып кетеміз. Жаһандануға жұтылып кетпей, президентіміздің алдыға қойған максаты «Мәңгілік Ел» болып қалу үшін ұлттық құндылықтарымызды сақтап, қорғай білуіміз керек. Себебі, ұлттық құндылық – ұлттың тірегі !

«Бекітемін»

«№8 «Алтын сақа»бөбекжайы»

жедел басқару құқығындағы МКҚК

директоры М.У.Титанова

«Бір тұтас тәрбие»

Тақырыбы: «Үлкенге – құрмет, кішіге – ізет»

Тәрбиеші: Азанкулова Б.

Күні: 04.04.2025ж

Тақырыбы: «Үлкенге - құрмет, кішіге – ізет»

Мақсаты: Балаларды жаман әдеттен аулақ болуға, үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға үйрету.

Міндеттері:

- Өзара сыйластық қарым - қатынастарының адам өміріндегі мәнін түсіндіру;
- жағымды қарым - қатынас жасау іскерліктерін дамыту;
- жақсылыққа, имандылыққа, адамгершілікке, шыншылдыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу.

Дамытушылық: Балаларды кішіпейілділікке, үлкендерді сыйлауға, көмектесуге үйрету, жақсы қасиеттерді бойына сіңіріп, жаман қасиеттерден жирену сезімін дамыту;

Көрнекі құралдар: Өнегелі сөздер, мақал-мәтел, суреттер.

Жүргізуші: Құрметті балалар, ұстаздар сіздерді бүгінгі

«Үлкенге – құрмет, кішіге- ізет» атты ашық тәрбие іс-әрекетімізге қош келдіңіздер демекпін.

Жақсылықтан үйреніп,

Боламыз біз жақсы адам.

Жамандықтан жиреніп

Кәне, балалар бәріміз бір - бірімізге жақсы тілек тілеп бастайық! (Жүректен-жүрекке)

1. Әдепті бол!
2. Мейірімді бол!
3. Кішіпейіл бол!
4. Қамқоршы бол!
5. Тәртіпті бол!
6. Инабатты бол!
7. Қайырымды бол!

Барлығы: Біз үлкенді құрметтеген, кішіге ізет көрсеткен жалынды ұрпақтармыз!

Екі топқа кішіге ізет дегенді қалай түсінесің?

1.Бала:Үлкенді сыйлау.

2.Бала:Кішіге көмектесу, қамқор болу.

2. Мақал - мәтелдер сайысы

Кішіпейілділік, сыпайыгершілікке байланысты мақалдар айту. Кішіпейілділік дегеніміз — өзімшілдік пен менмендіктің болмауы.

Кішіпейіл адам басқаларды өзінен төмен санамайды.

1.бала: Кішілік пен кісілік – ұлылықтың белгісі.

2. бала:Жасанды кішіпейілділік – жақсы қасиет емес.

3.бала: Кішіпейілдің абыройы асады,

Тәкәппардың құты қашады

4.бала:кішіпейілділік талаптылыққа тура пропорционал.

3. Тыйым сөздер сайысы

Әже: Қазақ халқының тәрбие құралдарының бірі - тыйым сөздер. Бұл сөздер есі кірген балаларды жаман әдет, жат пиғыл, орынсыз қылық, теріс мінездерден сақтандырып отырған. Үлкеннің жолын кесу – әдепсіздіктің белгісі екенін білеміз, осындай ерсі істерге қатаң тыйым салынған.

- Ата-анаға қарсы келме.
- Үлкеннен бұрын сөйлем.
- Әдепсіз сөзді айтпа, өтірік айтпа.
- Жаман әдетті үйренбе.
- Мақтаншақ болма, тәкәппар болма.

4. Ойын «Саяхатқа шығу»

Әже: «Үлкенге – құрмет, кішіге- ізет» көрсету үшін біз саяхатқа шығу ойынын ойнайық. Елімізде 4 үлкен қала бар:

1. Үлкен,
2. Құрмет,
3. Кіші,
4. Ізет

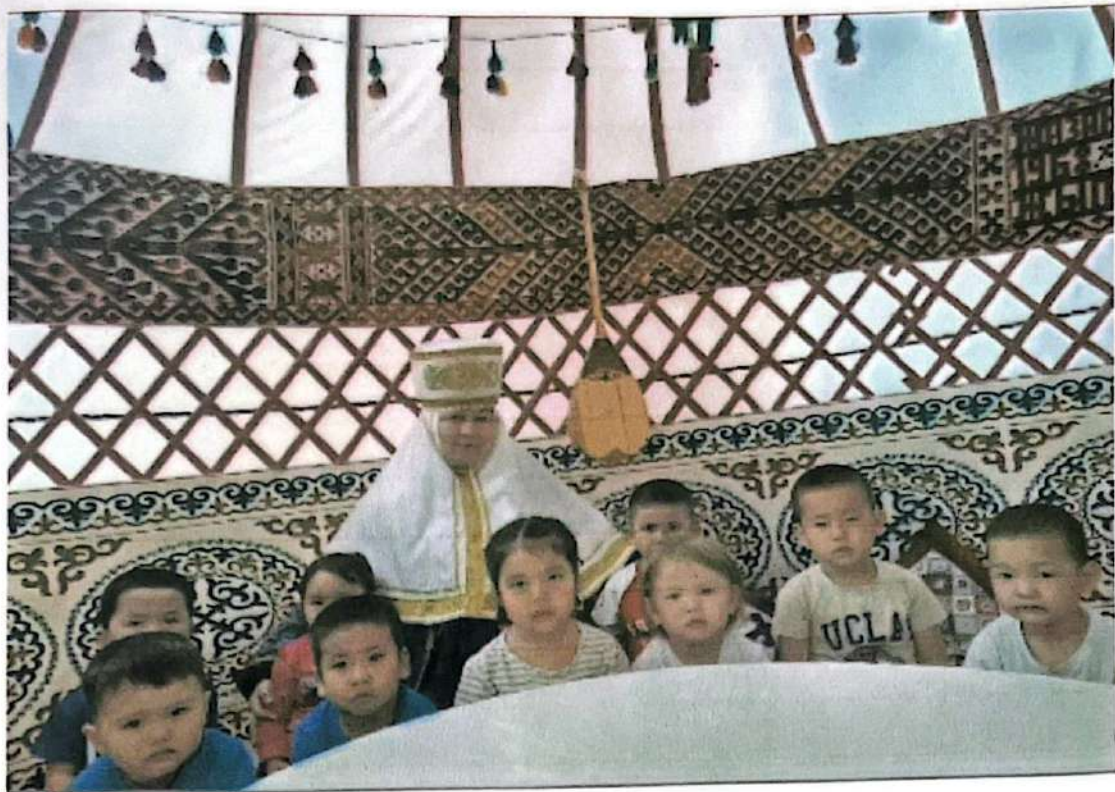
Ал, балалар, өздеріңе қай қалалар ұнайды? Ұнаған қала аты жазылған қағазда сұрақ бар. Соған жауап беру керек.
Суретпен жұмыс.

1. Мектептен үйге қарай жүгіріп келе жатқанда, алдыңнан бір үлкен кісі шықты. Сен не істер едің?
– Үлкен кісімен амандасып жол беремін.
2. Өзіңнен үлкен кісілер әңгімелесіп отырған кезде сен не істеуің керек?
– Үлкендердің әңгімесін бөліп, сөзге араласуға болмайды.
– Егер тығыз шаруам болса, «кешіріңдер» деп айтар едім.
3. Көшеде біреу жөн немесе жол сұраса не істер едің?
– Асықпай түсіндіріп беремін.
4. Үлкен кісілермен қалай сөйлесу керек?
– Үлкен кісімен «Сіз» деп сөйлесу керек.

Қорытынды:

Әже: Адам бойында жақсы–жаман қасиеттер болады екен. Біздің халқымызда үлкенді құрметтеп, кішіге қамқор болуға бала кезден көп көңіл бөлінеді. Ол ананың сүтінен, үлкеннің ақылынан, ұстаздың үйреткенінен, кез келген адамның кісілігінен білінеді.

Жасы үлкенге иіліп сәлем беру, алдын кесіп өтпеу, алдынан барып есік ашу, үйге бұрын кірмеу, дастарханға бұрын қол созбау, үлкеннің сөзін бөлмеу, сөз жарыстырмау-жастарымыз үшін бұлжымас заң.

«Бекітемін»

«№8 «Алтын сақа» бөбекжайы» МКҚК

Титанова М.У

«Біртұтае тәрбие» бағдарламасы аясында
ұйымдастырылған іс-шара

Тақырыбы: «Қазіргі заман батырлары» 2025ж

ДШ нұсқаушылары : Айтбаева А.Ш

Қатысқан: МАД «Қошақан» тобы

Өткізген күні: 10.04.2025ж

Тақырыбы: «Қазіргі заман батырлары»

Жанры: драмалық мотивациялық қойылым

Кейіпкерлер:

- Кәусар – дәрігер, алдыңғы шепте жұмыс істеген.
- Айсұлтан – өрт сөндіруші, адамдарды құтқарумен айналысады.
- Жүргізуші- дене шынықтыру маманы.

Тыныштық. Тақтаға бүгінгі күннің тақырыбы жазылған және бір неше суреттер ілінген. Жүргізуші балаларға сұрақ қояды.

Балалар қазіргі заман батырлары дегенді қалай түсінесіңдер, олар кімдер деп ойлайсыңдар?

Балалар: «Бүгінгі күннің батырлары, олар дәрігерлер, өрт сөндірушілер және де полицейлер»- деп жауап береді.

Жүргізуші: Дұрыс айтасыңдар балалар.

«Батырлар – тек ертегі кейіпкерлері емес. Олар қасымызда. Қазіргі заман батырлары – өмір үшін күресіп, адамдарға көмектесетін жандар».

Олай болса балалар сахнаға қараймыз.

Балалар сахнаға бет бұрады.

Сахна 1: Айсұлтанның оқиғасы

(Өрт болып жатыр. Айсұлтан түтіннің арасынан екі баланы құтқарып алып шығады.)

Айсұлтан:

«Өрттің ішінде қорқыныш бар, бірақ адам өмірін сақтап қалу – менің парызым. Батыр болу – өзгенің өмірін өз өміріңнен жоғары қою»

(Құтқарылған балалар алғысын білдіреді. Айсұлтан шлемін шешіп, басын изейді.)

Сахна 2: Айгүлдің оқиғасы

(Аурухана. Айгүл наукастарды қарап жүр. Шаршаған, бірақ көмек көрсетуді жалғастырады.)

Айгүл:

«Қандай жағдай болмасын күндіз-түні жұмыс істейміз. Біз үшін әрбір наукастың өмірі маңызды. Батыр болу – ешқашан берілмеу.»

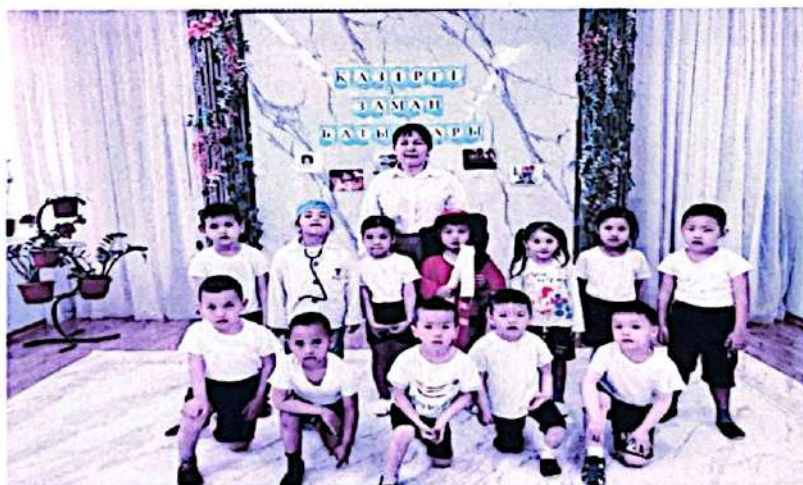
(Ол кішкентай қыздың кеудесін тыңдап, оған күлімдейді. Қыз оған үмітпен қарайды.)

Қорытынды

(Барлық кейіпкерлер сахна ортасына жиналады. Балалармен бірге суретке түседі.

Жүргізуші:

«Батыр болу үшін сауыт-сайман киюдің қажеті жоқ. Батырлар – біздің арамызда. Олар жақсылық жасап, әлемді жарық етуге ұмтылады».

«Бекітемін»
«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» МКҚК
директоры А.К Абилова

«Бір тұтас тәрбие»
Тақырыбы: «Менің отбасым»

Өткізген: Элипбаева С.

Күні: 18.04.2025 ж

"Менің отбасым"

Мақсаты: балаларға отбасы туралы түсінік беру, өз жанұясы туралы әңгімелеуге үйрету. Ойын арқылы есте сақтау қабілетін, қарым қатынас дағдыларын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.

Әдістер: Әңгімелеу, жұмбақ, тақпақ айту, ойын, сұрақ - жауап, сергіту, шаттық шеңбері.

Көрнекіліктер: отбасы суреттері, қуыршақтың киімдері, макеті.

Сабақтың барысы

Шаттық шеңбері:

Көтеріліп шаңырақ,

Уықтары шаншылар.

Кергелер керіліп,

Өрімдей боп өрілер.

Бәріміз жүрсек айналып,

Киіз үй болып көрінер.

- Балалар, біз қандай заттың бейнесін жасадық?

- Ал, киіз үйде кімдер тұрады?

- Оларды бір сөзбен қалай атаймыз?

- Дұрыс айтасындар.

Бүгінгі біздің тақырыбымыз өз отбасымыз туралы болмақ.

Балалар, айналамызға қарасақ, көптеген үйлерді көреміз.

Ол үйлерде кімдер тұрады деп ойлайсындар?

- Иә, балалар, барлық үйдің өз отбасы болады олар бір - бірімен тату - тәтті тұрады.

- Қане, балалар мен сендерге бір жұмбақ жасырайын, шешуін тауып көрейік.

Жұмбақ: Онсыз қызық жоқ маған, онсыз бақыт жоқ маған.

Ол әр баланың панасы, ол не екен, балалар? (отбасы)

- Міне балалар, бұл жұмбақтың шешуі отбасы екен

- Олай болса бәріміз тақтаға назар аударайықшы.

Бұл суретте кімдердің суретін көріп тұрсындар?

- Иә, бұл суретте сүйіспеншілігі мол, бір - біріне ыстық ықыласпен, аялы сезіммен қарап отырған дастархан басындағы отбасы мүшелерін көріп отырмыз.

Отбасы туралы әңгімелеу.

Ойын: "Мынау кім?"

Мақсаты: Балаларды тапқырлыққа, есте сақтау қабілетін дамытуға баулу.

Шарты: отбасындағы мүшелердің атын атап, жасырынған отбасы мүшесін табу.

Сергіту жаттығуы: Атамның алып күрегін,

Ауланың қарын күредім.

Әжеме мен құдықтан,

Су әкеліп беремін.

Еденді де жуамын,

Шаң - тозаңды қуамын.

Ойын сұрақ: "Көңілді доп"

- Отбасы мүшесін ата.

- Отбасында кімді жақсы көресің?

- Отбасында кімге сыйлық жасайсың?

- Анаңа қалай көмектесесің?

- Үйге қонақ келгенді ұнатасың ба?

- Дастархан басында өзінді қалай ұстайсың?
- Үйдегі ініне, қарындасына қалай көмектесесің?
- Жарайсындар, балалар, өте жақсы.

Үстел үсті ойыны:

"Қуыршақты киіндіреміз"

Мақсаты: балаларды адамгершілікке, сыйластыққа, мейірімділікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу.

Шарты: қатты қағаздан қиылған қуыршақ макетін киім үлгісімен киіндіру.

Балалардың жұмысын мадақтау.

- Балалар, қуыршаққа өте жақсы киімдерін киіндіре білдіңіздер, адамгершілік, мейірімділік қасиеттеріңізді көрсете білдіңіздер.
- Өте жақсы балалар.

Қорытынды: Біз бүгін өзімізге ең жақын, ең қымбат отбасымыз туралы әңгімеледік. Біз оларды жақсы көруді, сыйлауды, көмектесуді үйрендік. Отбасы ең жақын адамдардың ошағы екенін білдік. Ойындар ойнадық. Бүгінгі сабаққа өте жақсы қатысып, сұрақтарға жауап бере білдіңдер. Бәріміз бірге отбасымызға тілек сөздер айтып, бүгінгі сабағымызды аяқтаймыз!

«Бекітемін»

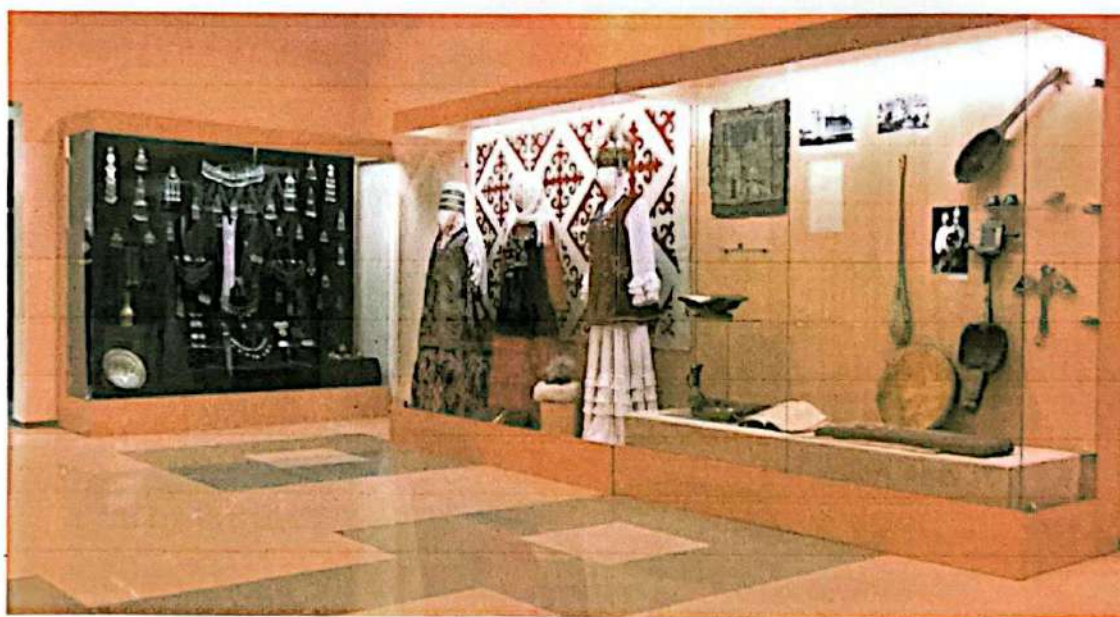
№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы МКҚК

директоры У. М. Титанова

«Біртұтас тәрбие шарасы»

Тақырыбы: «Бабалар мұрасын сақтау»

Тәрбиеші: Элубаева Б.

Сабақтың тақырыбы:

Бабалар мұрасын сақтау

Мақсаты:

- Балаларды ұлттық мұра, салт-дәстүрлер туралы түсінікпен таныстыру;
- Отанға, туған жерге деген сүйіспеншілігін арттыру;
- Үлкендерді құрметтеуге, мұраларымызды сақтауға тәрбиелеу.
- Сөздік қорын байыту, суретпен жұмыс істеу, ән айту арқылы есте сақтау қабілетін дамыту;
- Еңбекке, үлкенді сыйлауға, мұраны құрметтеуге тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтар:

Ұлттық бұйымдар (тұмар, қамшы, домбыра т.б.), киіз үй макеті, ою-өрнектердің суреттері, әуен.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі :

Балалармен жылы амандасу:

«Армысың, асыл күн! Армысың, жан досым!»

«Шеңберге тұрып, бір-бірімізге жақсы тілек айтайық.»

Сабақтың тақырыбын таныстыру:

“Бүгін біз бабаларымыздан қалған мұралар туралы әңгімелесеміз. Ол не екенін білгілерің келе ме?”

«Біз ерекше саяхатқа шығамыз – бабалар мұрасымен танысамыз!»

2. Негізгі бөлім :

1.«Бабаларымыз бізге не қалдырды?» деген сұрақ арқылы балалардың ойын ояту.

Әңгімелесу (тәрбиеші түсіндіруі):

Мұра дегеніміз — ата-бабаларымыздан қалған құнды заттар мен салт-дәстүрлер. Мысалы;

- Киіз үй – ертеде ата-бабаларымыз тұрған үй
- Домбыра – күй мен ән аспабы
- Салт-дәстүр – біздің өмір салтымыз
- Ою-өрнек – қазақтың қолөнері

2. Суретпен таныстыру:

Әрбір ұлттық мұраны көрсете отырып, түсіндіру:

- Киіз үй макеті
- Домбыра аспабымен таныстыру
- Ұлттық киімдер
- Қолөнер бұйымдары

3. Сұрақ-жауап:

- Киіз үй неден жасалады?
- Домбырамен не істейміз?
- Ою-өрнектер қайда кездеседі?

Ойын (қимылды): Көтермек

Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу.

Балалардың өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады.

Барысы:

Қазақтың ұлттық ойындарының бірі.

Балалар шеңберге тұрады. Өз еркімен сайысам дегендер екі бала ортаға шығады, бір-біріне қарама-қарсы тұрады және қарсыласты өзінің арқасына көтеріп алуға тырысады.

Сергіту сәті: Ою-өрнектердің суретіне қарап қазақи әуенмен қимыл жасау.

Қорытындылау :

Бүгін не үйрендік?

Қазақтың қандай ұлттық құндылықтары туралы білдіңдер?

Бабаларымыздың қандай мұралары бар?

Ол мұраларды неге сақтау керек?

Тәрбиешінің қорытынды сөзі:

Бабаларымыз бізге бай мұра қалдырған. Біз оны ұмытпауымыз керек. Мәдениетімізді сақтау – әр қазақтың парызы. Ұлттық құндылықты ардақтау-елдігімізді ұлықтау деп білемін.

№8 «Алтын сақа бөбекжайы»

МКҚК директоры

М. Ұ. ТИТЯНОВА

«Қазақ тілінің мәртебесі!» Ортаңғы «Жауқазын» тобы

Әдіскер: Н. К Ыбрай

Жасақтаған тәрбиеші: Түйешиева.Т

Өткізілетін күн: 16.05.2025 жыл

Ашық сабақ тақырыбы: Қазақ тілі – мемлекеттік тіл

Қазақ тілі мәртебесі

Мақсаты:

- Қазақ тілінің мемлекеттік мәртебесі туралы түсінік беру;
- Тілдің қоғамдағы рөлі мен маңызын ұғындыру;
- Балаларға тілге деген құрмет сезімін арттыру.

Күтілетін нәтиже:

- Тіл мәртебесі туралы ақпарат алады;
- Өз ойларын еркін жеткізеді;
- Мемлекеттік тілге деген сүйіспеншіліктері артады.

I. Ұйымдастырылған іс әрекет

- Амандасу
- Шаттық шеңбері:
*«Кел, балалар, күлейік,
Күлкіменен түлейік.
Қазақ тілім — өз тілім,
Ана тілім — ардақтым!»*
- Мақсатымен таныстыру

II. Кіріспе бөлім (сұрақ-жауап)

Тәрбиеші:

- Балалар, бүгін біз қандай тақырыпта әңгімелесеміз деп ойлайсындар?
- Бүгін біз өз тіліміз – қазақ тілі туралы айтамыз. Қазақ тілі – біздің ана тіліміз, ата-әжеміздің, анамыздың тілі.

Сұрақтар:

- Сен қай тілде сөйлейсің?
- Ана тілі деген не?

III. Негізгі бөлім

1. Тақпақтар айту

Балалар қазақ тілі туралы жаттаған тақпақтарын айтып береді:

«Ана тілім – айбыным,

Ана тілім – ай-күнім...»

Ана тілім - арың бұл,

Ұятың боп тұр бетте.

Өзге тілдің бәрін біл,

Өз тілінді құрметте!

Тілім менің - тірлігімнің айғағы,

Тілім барда айтылар сөз ойдағы.

Тілім өссе, мен де бірге өсемін,

Тілім сөнсе, мен де бірге сөнемін.

Қазақ тілім - өз тілім,

Ана тілім - ардақтым.

Бірге өскенім өз тілім,

Қолдайтыным - елдігім!

2. Ойын – “Сөзді тап!”

– Тәрбиеші заттарды көрсетеді (мысалы: үй, гүл, күн)

– Балалар қазақ тілінде атын атайды.

3. Мақал-мәтелмен жұмыс

– «Тіл – қылыштан өткір»,

– «Өнер алды – қызыл тіл» – түсіндіру, суреттермен көрсету

- Тіл - адам жанын танытатын құрал.

- Тіл - ұлттың жаны.

- Өнер алды - қызыл тіл.

- Тіл мәртебесі - ел мәртебесі.
- Ана тілің - арың бұл, ұмытпа оны сен!

4. Сергіту сәті

- Музыкалық сергіту:

«Қазақ тілі – өз тілім» әні немесе “Ана тілім – ардағым”

IV. Қорытынды

Сұрақтар арқылы қорытынды:

- Біз бүгін не жайлы әңгімелестік?
- Қазақ тілі қандай тіл?
- Тілді не үшін үйренуіміз керек?

Балалардың жауаптарын тындау.

« Бекітемін »

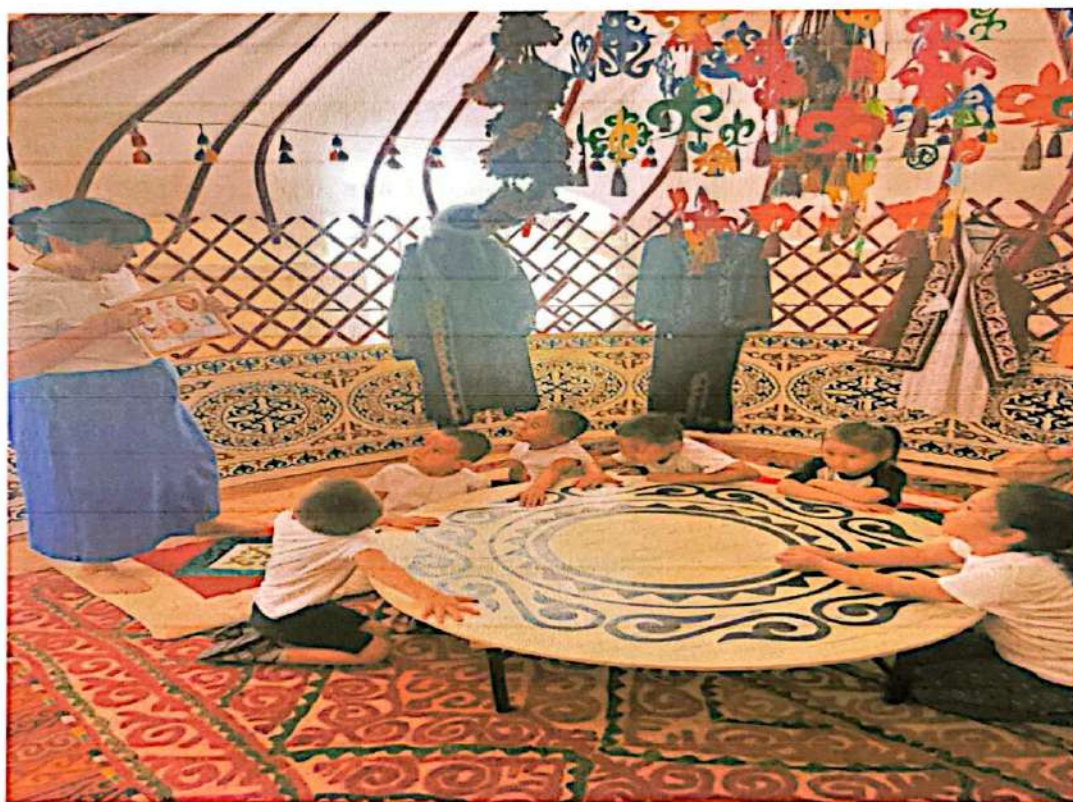
№ 8 «Аятын сақа» бөбекжайы МКҚК

директоры У. М. Титанова

« Біртұтас тәрбие шарасы »

Тақырыбы: «Тіл тәрбиесі- ел тәрбиесі »

Тәрбиеші: Кульджанова Алия.

Тақырыбы: «Тіл тәрбиесі – ел тәрбиесі»

Мақсаты:

- Балаларға ана тілінің маңызын түсіндіру;
- Тіл байлығын арттыру, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру;
- Ұлттық құндылықтарға құрметпен қарауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер:

- Қазақстан туы, Елтаңбасы
- Тіл туралы ұлағатты сөздер жазылған плакаттар
- Ұлттық киімдер, музыкалық сүйемелдеу

(Музыка ойнап тұрады. Балалар шеңберге жиналып тұрады)

Тәрбиеші:

– Балалар, бүгін біз туған тіліміз – қазақ тілі туралы әңгімелесеміз.

– Қазақ тілі – біздің ана тіліміз. Ол – біздің ұлттық байлығымыз.

Тәрбиеші:

– «Тіл – халықтың жаны», «Тіл – елдің айнасы» деген сөздерді естігендерің бар ма?

– Тіліміз арқылы біз ойымызды айтамыз, ән айтамыз, өлең оқимыз, ертегі тыңдаймыз.

Балалардың тіл туралы тақпақтары:

1-бала:

Ана тілім – тірлігімнің айғағы,

Тілім барда айтылар сөз ойдағы.

Тілім өссе, мен де бірге өсемін,

Тілім сөнсе, мен де бірге сөнемін.

2-бала:

Тілім менің – тұғырым,
Биікке самғар үмітім,
Қазақ болып туғаным,
Қуанамын шын жүректен.

Ойын: «Сөз ойла, тез ойла!»

(Балалар шеңбермен тұрып, тәрбиеші сөз айтады. Балалар сол сөзге байланысты сөз немесе сөйлем құрастырады.)

Мысалы:

- «Туған ел» – Балам: «Мен туған елімді жақсы көремін»
- «Тіл» – Балам: «Қазақ тілі – менің ана тілім»

Мақал-мәтел сайысы:

(Балалар тіл туралы мақал-мәтелдерді айтады)

- Тілің барда – елің бар.
- Өнер алды – қызыл тіл.
- Тіл тас жарады, тас жармаса – бас жарады.

Сергіту сәті:

(Тақырыпқа сай ән немесе «Қазақша би» билеу)

Қорытынды әңгіме:

Тәрбиеші:

- Балалар, бүгін біз ана тіліміз туралы көп нәрсе білдік. Тілімізді құрметтеу – халқымызды, елімізді құрметтеу.
- Ендеше, ана тілімізді әрқашан ардақтап жүрейік!

Қорытынды ән:

Балалар «Ана тілім – ардағым» әнін орындайды.

